

llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

Franco i Musso-
lini es treuen la
carena i rebutgen
el Pla britànic

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 15 — Telèfon n.º 265

ANY III — Mataró dimarts 23 agost 1938 — NUM. 646

NÚMERO SOLT: 30 cts.
SUBSCRIPCIÓ: 4'00 PESSETES MES

Manifestacions del senyor Companys referents a la darrera crisi ministerial

El President de la Generalitat, senyor Companys, en rebre ahir al migdia als periodistes els va fer les següents manifestacions:

«Desitjo parlar amb vosaltres per referir-me a qüestions polítiques d'aquests darrers dies. És clar que, seguint la conducta que m'he imposat, procuraré ésser discret. Confio que el poble català i tots els sectors antifeixistes apreciaran el meu desig de contribuir al manteniment de la convivència política i a la suma de tots els esforços per a la causa comuna.

«Aquests darrers dies he vist que en articles, informes i campanyes es desentona bastant i s'arriba a l'extrem d'emprar termes que semblen insídies, supòsits calumniosos i greuges il·lícits contra els mateixos amb els quals es conviu i col·labora.

«Es lamentable, però causa més pena o més irritació si s'usa com a arma polèmica per sistema, o si s'abusa, també per sistema, de la responsabilitat que senten els altres, amb la qual ja es compta, i que els obliga a aguantar i callar.

«No vull que es produeixin fregaments entre les forces governants de Catalunya, ni entre els que no estan representats en el Govern, més a la dreta o a l'esquerra, tots els quals són i considero com germans de la mateixa causa.

«M'han estranyat certes versions i campanyes quan en el Govern de la Generalitat no s'ha exterioritzat cap desacord. En el darrer Consell no hi va haver cap al·lusió tan sols a res que pogués pertorbar la relació política. I en els Consells anteriors, en què es tractà especialment de Catalunya en la seva relació amb altres de la República, hi va haver acords perfectes i complets, sense dissonància ni observacions per part de cap sector. Precisament durant els greus dies en què es va produir la situació que va donar motiu a la reorganització ministerial, el Govern de la Generalitat es va reunir diàriament, i es van reunir encara els consellers, sense donar nota a la Premsa, la tarda del mateix dia en què, a la nit, fou aconseguida amb facilitat la reorganització, segons ens vàrem assabentar per la Premsa del matí.

«I sempre en el Govern de la Generalitat, en els seus acords i en la conducta a seguir hi hagué unanimitat, que es va posar en evidència en l'entrevista mantinguda per la representació dels sectors més importants del Govern autònom prop de persona d'autoritat i prestigi a la qual es comunicaren els acords.

«No he d'amagar que la situació creada després, i sobre la qual no insistixo, hagi lògicament ocasionat nerviosismes i que àdhuc hagi pogut tenir repercussions. En tot moment els canvis o incidències de la política general poden influir els moviments de la política de la Generalitat, però molt més ara, per motius diversos, ben comprensibles. Em valgüen prevenir contra aquella possible repercussió i valgüen celebrar algunes entrevistes per si es creava una situació política, o s'imposaven altres solucions, i, en tot cas resoldre en hores.

«No amago que he hagut de pressionar alguns amics, però el Govern de la Generalitat continua igual. Estarà bé, per tant, que procurin tots correspondre a l'enfortiment de les relacions polítiques, fent de la lleialtat i l'abnegació la bandera de la nostra conducta.

«A tothom sense distinció adreço aquestes paraules, com a prec, requeriment o com a advertiment per les conseqüències que podrien derivar se'n.

«Jo procuro donar l'exemple. I en allò que els problemes tenen d'accidental, m'he permès aquest aclariment, al qual crec que, al menys, tinc dret. I en la seva relació més ampla, i respecte d'altres més importants, treball i lluito per la meua Catalunya, per la República i pels ideals de llibertat que són necessaris a la vida dels homes dignes. El moment de la victòria de la causa republicana s'acosta cada dia per l'heroisme de l'Exèrcit i les magnífiques virtuts de la reraguarda. Procurem que aquesta victòria s'acceïri pel sacrifici i unió dels homes que dirigeixen o intervien en les activitats polítiques. I res més.»

Una nova víctima per a la ciutat de Mataró

En escriure aquest petit comentari el pols em tremola, les llàgrimes em van cara avall tot pensant amb aquell company que amb tanta raó s'expressava.

Aquest comentari el dedico exclusivament a tots aquells joves companys, fills de casa bona, que amb tant d'orgull miraven els fills de pares obrers i que no tan sols servien per a marcar la ceba pels instituts i centres clericals, sinó també, fins i tot a l'església on marcaven en l'anomenada missa de dotze.

El conegut i estimat company Miquel Torrents i Tresacs, que morí defensant les llibertats de Catalunya al pont de Balaguer.

Feta ja dies que la família del dit

company no sabia notícia d'ell. El dia 15 del mes corrent arribà un comunicat a la seva família dient que havia mort a Balaguer.

El company Miquel Torrents i Tresacs, de 17 anys, jove, ben plantat, fill de pares humils i treballadors i tants, i company en l'escola, companys més tard en el treball, s'havia fet molt popular a l'home per la seva capacitat en explicar-se i en fer entendre a molts companys el que a molta gent els portà al camí de la perdició.

En una conversa que tinguérem el dia 9 de gener del 1935, recordo exactament com si fós ara, les paraules que ell em deia: «—Sé sobradament el greuge que han de tenir els pares que no poden ensenyar el que voldrien a llurs fills, però en pensar això jo em revestixo de coratge i poso encara més amor en el treball, més voluntat, pensant que el que avui

La retirada de voluntaris

Les condicions que posa Franco a l'acceptació de la retirada dels combatents estrangers

LONDRES.—La resposta de Franco a la nota anglesa fou publicada ahir, i segons el «Daily Worker» les condicions que a la dita nota consten són les següents:

Primera.—Concessió immediata del dret de bel·ligerència a Franco sense condicions, és a dir, un bloqueig naval a Espanya.

Segona.—Permanència i tancament total de les fronteres de l'Espanya republicana.

Tercera.—Abandonament de les proposicions del pla anglès del control de vaixells i ports.

Quarta.—Abandonament del pla d'observació aeronàutica.

Cinquena.—L'acceptació del pla està condicionada a aquests termes, i Anglaterra haurà d'acceptar-los si vol posar en pràctica el seu pla.

Aquesta nota ha estat acollida molt malament per la premsa anglesa. El «Sunday Times» diu que, com que aquesta resposta no és satisfactòria, impedirà la immediata posta en acollí de la retirada de combatents voluntaris.

El «Daily Worker» diu que és el document més insolent que s'ha signat fins ara, àdhuc per les potències feixistes.

El «Times» en el seu editorial diu que la resposta de Franco, esperada tant de temps, ha estat completament inútil i incapaç de conduir a cap fi exacte i afegeix: «Confestar el pla amb tantes condicions i reserves, no es pot interpretar d'altra manera sinó com una rotunda negativa de Franco.»

La resposta de Franco és una victòria més de la República espanyola

LONDRES.—Ni un sol periòdic anglès, àdhuc els periòdics d'extrema dreta, no s'atreveix a defensar la resposta de Franco. La premsa anglesa, de la dreta a l'esquerra, crítica unànimament la resposta i destaca que l'actitud feixista posa en una situació molt difícil el Comitè de No Intervenció i el pla anglès. Els més optimistes diuen que la resposta de Fran-

co ha fet tornar la situació al que era fa un any.

L'òrgan conservador «Times», no amaga el seu mal humor. Diu que malgrat la forma, segons la qual sembla que Franco accepta el pla anglès, les condicions que posa el cap factió fan considerar la seva resposta com una negativa. «El pla anglès—diu el «Times»—ha estat preparat durant llargs mesos i finalment havia estat acceptat per tots els membres del Comitè de No Intervenció, àdhuc per Alemanya i Itàlia.

El pla era un compromís entre punts de vista oposats. El Govern republicà espanyol, en la seva resposta, havia fet certes observacions i crítiques; però no hi havia oposat objeccions tan fonamentals com les que es troben en la resposta de Burgos.»

Afegeix l'òrgan conservador que Franco proposa modificacions; però és el Comitè de No Intervenció qui ha de dir si les modificacions que demana Franco signifiquen que rebuïja completament el pla anglès.

«Els drets de bel·ligerència han de dependre de la retirada dels voluntaris—diu el «Times». Hom havia arribat a aquest compromís per tal com representa un mínim de justícia per a cada part espanyola i també perquè defensa la seguretat d'Europa. Hom l'havia imaginat també en l'interès d'Espanya, per tal d'impedir la intervenció estrangera i que els horrors de la tràgica guerra civil fossin augmentats.»

L'òrgan conservador sosté que «l'alternativa d'un acord europeu respecte a Espanya amb l'aprovació del Govern espanyol i de Burgos, no és pas gens fàcil.»

La resposta de Burgos situa el Comitè de No Intervenció en un carreró sense sortida

PARIS.—En relació a la resposta de Franco, s'assegura que el Quai d'Orsay és francament pessimista. Tampoc el Foreign Office amaga que la resposta feixista equival a una negativa i que el Comitè de No Intervenció es troba enfront a una situació sense sortida. Flus «L'Action Française» assenyala les importants reserves de Burgos i la satisfacció que ha produït la resposta de Franco a Roma i Berlín, «mentre la impressió a Londres és francament dolenta, àdhuc en els cercles conservadors».

La política de Chamberlain, per a seguir endavant, ha de prescindir totalment de Burgos

PARIS.—«Paris Soir» ha publicat una nota editorial en la qual diu: «Tot

no pots, no podem aprendre nosaltres, els treballadors, els obrers, en gaudiran un altre dia els nostres germans.»

En veure jo aquell xicot de la manera amb què s'expressava, li feia algunes preguntes: I tens fé de que vindrà això que t'ú dius? «—Si tinc fé—em va respondre—tot agafant-me pel braç dret. No et sembla que t'ú tens el mateix dret que aquest senyoret que va amb el pantaló de passar rius, tot assenyalant-me un noi molt ben arranjat que en aquell moment pas sava; que si va més ben vestit i més ben ensenyat ha estat perquè el seu pare era el burges d'algun taller o d'alguna fàbrica que ha guanyat els diners explotant els teus pares o els de molts companys nostres?»

No et recordes tu, dels escolapis, als fills de casa bona el respecte que els tenien i l'interès en ensenyar los?»

No et sembla a tu que als representants de Déu a la terra els està malament tenir separats els pobres i els rics, essent així que Déu tant estimava els uns com els altres?»

Ben pensat, tan mateix tenia tota la raó l'amic Torrents.

Vingué el 19 de juliol, com a treballador l'amic Torrents inicià junt amb mi, el nostre ajut als sindicats.

Ara últimament, valgu trobar per darrera vegada l'amic Torrents, el qual em va fer saber que marxava com a voluntari a les dues divisions que les J. S. U. organitzaven.

Més tard valgu tenir la nova que l'amic Torrents havia trobat la mort al front de Balaguer.

Company Torrents, sempre més em recordaré d'aquelles paraules que em deies: no sempre serem esclaus.

Company Torrents, la teua mort serà per a mi i tots els teus companys, un crit de venjança que tindrà una vegada més el feixisme criminal i assassí.

Companys tot, prenem exemple del company Torrents, amb la fermesa de treballador i lluitador que ha estat sempre, el seu coratge l'ha portat a treure de Catalunya la nostra terra, el feixisme que vol esclavitzar-nos en cara més.

RAMON BOTBY CORNEY

cal tornar ho a discutir. El Comitè de No Intervenció tindrà molt de treball, ja que a ell correspon tractar de conciliar els punts oposats i reunir els trossos del pla trencat».

El periòdic moderat comenta també la contesta del ministre d'Afers Estrangers de Mussolini a l'encarregat d'Afers angles, i diu que el Govern feixista italià declara que hi ha voluntats italianes a Espanya als quals es continuarà enviant material i armes. Pregunta si Itàlia pot continuar fent això indefinidament, i dubia que Franco tingui a Espanya llibertat absoluta per a fer el que vulgui i no el que li «indiquen» que faci els seus amos.

Aquest número ha estat sotmès a la censura

Informació local

CUPÓ DELS INVÀLIDS. — En el sorteig efectuat el dia 22, el premi de vint-i-cinc pessetes ha correspost al número 141.

Els números premiats amb tres pessetes són: 041, 241, 341, 441, 541, 641, 741, 841, 941.

—OXIGENANTE DE CARBONES, producte Científico Tècnic reconegut com el més formidable progrés de la termoquímica aplicada a la combustió. «Oxigenante de Carbones» estalvia quasi el 50 per cent de combustible. És aplicable a tota classe de carbons i llenyes (alzina, pi, plàtan, etc., etc.) Es ven a totes les Droguerías, Ultramarins i Ferreteriaes.

AJUNTAMENT DE MATARÓ
Conselleria-Regidoria
de Finances i Proveïments
AVIS

Dimecres, dijous i divendres, dies 24, 25 i 26 dels corrents, es repartirà sabó líquid al preu de 2'50 ptes. el quillo, als ciutadans inscrits als establiments del n.º 110 al 133 a la saboneria Torrents, i els números 134, 135. Unió de Cooperatives i Evacuats a la Saboneria Alern.

Mataró, 23 d'agost del 1938. — El Conseller-Regidor, *Josep Calvet*.

Demà dimecres, dia 24 dels corrents, es repartirà Carn de Vedella a

l'establiment de costuma tots aquells, ciutadans que presentin la tarja especial o bé un certificat mèdic a aquesta Conselleria Regidoria.

Mataró, 23 d'agost del 1938. — El Conseller-Regidor, *Josep Calvet*.

PÉRDUA. — Diumenge passat, baixant del tren que procedent de Barcelona arriba a Mataró a les quatre de la tarda, en el curt trajecte del vagó a l'estació, a Pere Farrés Gibert se li extravilà la cartera contenint diners i la documentació civil i militar. Com sigui que a l'interessat li és molt convenient, especialment la documentació, hom prega a la persona que hagi trobat l'esmentada cartera que es serveixi entregar-la a l'Administració de LLIBERTAT on li serà gratificada la devolució.

—COMPRARIA vinya o camp en terreny pla que no sigui més lluny de 10 minuts de la Ciutat.

Raó: C. Catalunya n.º 40.

SUBDELEGACIÓ MARÍTIMA DEL DISTRICTE DE MATARÓ. — Movilitzats per Decret de 16 del corrent els Reemplaços de Marina corresponents als anys 1925 i 1924, els Inscrites pertanyents al primer dels esmentats Reemplaços, deuran presentar-se a aquesta Subdelegació Marítima abans del dia 30 del mes actual amb la finalitat d'incloure'ls en les relacions corresponents i senyalar los hi el punt d'incorporació.

Amb igual objecte, els inscrites del Reemplaç de 1924, deuran presentar-se a aquesta Oficina abans del 5 de setembre proper.

Mataró, 22 d'agost del 1938. — El Subdelegat Marítim, *Antoni Giménez*.

—Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per a fer un present de bon gust.

Productes Alimenticis CALDOLLA

Cubets de caldo, a 20 cts.
Sopa de Verduras, a 5'50 ptes.
Extrac de Carn, a 25'00 ptes.
Variants en Vinagre, a 6'50 ptes.
Sal-a Estimulant per amanir, verdures, peix, 12'50 ptes.
Venda: BARBOSA. — Telèfon 212

Llegiu LLIBERTAT

IMPREMIA MINERVA. — MATARÓ

Informació del dia

Barcelona

Comunicat oficial d'ahir

EXÈRCIT DE TERRA

FRONT DE L'EST. — Les forces invasores segueixen estavellant-se a la zona de l'Ebre davant la fermesa heroica dels nostres soldats, que els causen incalculables pèrdues en homes i material.

Incessantment, les tropes de la invasió han atacat les nostres posicions, amb ajut de gran quantitat de tancs i actuació constant de l'aviació estrangera. Quatre tancs han quedat inutilitzats pel foc de les nostres armes; s'ha recollit la documentació dels cadàvers de llurs ocupants, així com de la unitat a la qual pertanyien.

De la intensitat incomparable del combat i de l'heroisme de les tropes espanyoles, és bona mostra la lluita desenvolupada a la cota 444 al S. E. de Vilalba dels Arcs, que a les deu hores atacava l'enemic; fou totalment rebutjat. Després d'intensa preparació artillera i d'aviació, precedit de dotze tancs, insistí en el seu intent, però és rebutjat novament i se li inutilitza un tanc Reforçats els seus crebentats quadres, ataca fortíssimament, durant dues hores consecutives, i aconseguí ocupar-la, però n'és rebutjat en un enèrgic contraatac.

Les forces espanyoles, que mantenen a tots els sectors la seva línia, sense variació sensible, aconseguí ren aterrar per foc d'antiaer un «Hinkel 111», que calgué al nostre camp, i fou capturat un dels seus tripulants, el qual es llançà en paracaigudes.

L'aviació republicana actuà molt eficaçment durant tota la jornada, i els nostres caces metrallaren, des d'altures inferiors a cinquanta metres, els rengles i concentracions enemícs, i causà moltes baixes.

Els nostres aparells de bombardeig actuaren amb gran eficàcia sobre una concentració de tancs italians, i s'aprecià perfectament les destroces produïdes per les bombes.

En un altre dels bombardeigs fou incendiat un polvorí que l'enemic tenia situat a la zona batuda, i les nostres tropes de terra han vist com acudien al lloc indicat moltes ambulàncies.

FRONT DE LLEVANT. — A la zona d'Artesa de Arriba, fou enèrgicament rebutjat un cop de mà enemic.

Els nostres antiaeris aterraren un trimotor italià «Savoia 81», el qual calgué incendiat.

FRONT D'EXTREMADURA. — Les forces al servei de la invasió continuaren la seva ofensiva al sector de Puente del Arzobispo, avançant fins a Navas de Ricomalillo i immediacions del Campillo, on es lluita fortament. Les tropes espanyoles han reconquistat en la jornada d'avui, les altures dominants del primer poble esmentat.

Un cop de mà enemic a les nostres posicions del N. O. d'Aldeanueva de San Bartolomé fou rotundament rebutjat.

La cota 856, al S. O. de Peñalsordo, que domina el poble de Zarzacapilla, ha estat reconquistada pels soldats lleials.

FRONT DEL CENTRE. — Al sector de Carabanchel, l'enemic volà una mina, i ocupà l'embut produït per l'explosió, del qual fou desallotjat, hores més tard, en contraatac propi.

FRONT D'ANDALUSIA. — Sense notícies d'interès.

Notes de la Generalitat

El President de la Generalitat ha estat tot el matí al seu despatx de la residència treballant en la preparació de la tasca del pròxim Consell de la Generalitat.

El conseller d'Economia, senyor Comorera, restablert de la seva malaltia, s'ha reintegrat en les funcions del seu càrrec.

El conseller d'Agricultura, senyor Calvet, ha rebut entre altres visites una comissió de la Unió de Rabas-

saies de Cornellà de Llobregat i dels Sindicats Agrícoles de les Franqueses i Mataró. — Fabra.

Notes de la Direcció General de Seguretat

El Director general de Seguretat ha rebut la visita del president del Sindicat de Telègrafs de la U. G. T. — Fabra.

Constitució de la Comissió d'Actes

Aquest matí ha restat constituïda la Comissió d'Actes del Parlament de la República; per a la presidència ha estat designat el senyor Moreno Mateus i per a la secretaria el senyor Sota. — Fabra.

L'indult dels desertors

De conformitat amb les últimes disposicions del Govern de la República, en tots els Jufats de Barcelona amb gran activitat es treballa per a l'aplicació dels beneficis del decret del Govern referent a la presenciació dels desertors, a aquests i llurs còmplices. — Fabra.

Estranger

Reunió de la F.S.I.O.

PARIS. — Lleó Blum ha convocat per a demà la reunió del Comitè de la F.S.I.O. — Fabra.

El darrer discurs de Deladier

PARIS. — Tota la premsa dedica els seus comentaris al darrer discurs del cap del Govern i a la crisi parcial. — Fabra.

Les maniobres de l'esquadra alemanya

KIEL. — Les unitats de la flota de guerra alemanya han estat inspeccionades per Hitler. — Fabra.

Es venen

dos llots de metall daurat, amb barana, i el mobiliari d'un despatx. Tot en perfecte estat.

Raó: Xalet de l'Hotel Solé, Argenton.

Clinica per a Malalties de la **Pell i Sang** Tractament del Dr. VISA-Dr. Llimós

Tractament ràpid i no operatiu de les al·lèrgies (morenes)

Curació de les «úlcères (llagues) de les cames» — Tots els dimecres i dijous, de 11 a 1 — R. CASANOVA (Sta. Teresa), 50 — MATARÓ

Atenció, Empreses Col·lectivitzades!

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publicava, el dia 9 del corrent, un Decret del Departament d'Economia, en l'articulat del qual hi consta el que segueix:

Art. 6.º En l'ordre comptable i financer de l'empresa, és de la competència de l'interventor, el següent:

a) b) c) d)
(e) Autoritzar amb la seva signatura tots els documents que signifiquin disposició o mobilització de cabals.

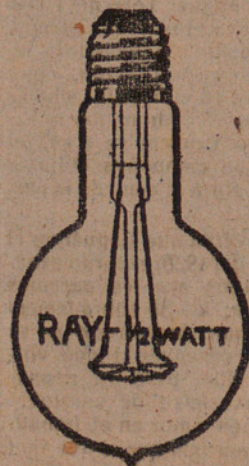
Art. 14.º A partir de la data de la publicació d'aquest Decret al DIARI OFICIAL els interventors-delegats en exercici adaptaran llur actuació a les normes ací establertes. Pel que es refereix a la signatura de documents que impliquin mobilització de cabals, caldrà registrar les signatures al Negociat de Legallitzacions del Departament d'Economia i les Banques i establiments de crèdit deixaran d'admetre paper que no porti aquest requisi, trenta dies després de la publicació d'aquest Decret.

En conseqüència, els Delegats de la Generalitat a les Empreses Bancàries i Institucions d'Estalvi de Catalunya hauran de tenir cura que, a partir del dia 9 de maig propi, algn complimentat l'esperit i lletra del que queda ordenat pel Decret de referència.

Barcelona, 15 d'abril del 1938.

El Cap del Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estalvi

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.

MILESA

Manufactura Ibèrica de Lámparas Eléctricas S. A.

Bombetes de tots els tipus

Usuals: «Pera», «1/2 watt», «Standard», «Opalines», «Llum del dia».

De fantasia: «Flames», «Esfèriques», «Perfums», «Cilindriques», «Xinxetes», etc.

Fabrica a Mataró:

FRANCESC LAYRAT (Mida 1) Telèf. 109